

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. V. De scientiâ Christi acquisitâ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Præter species supernaturales non videtur, etiam de potentia ordinaria, necessarius habitus ad unum hujus scientia.

XI.

Quamvis dici possit habitum scientia infusa in Christo non distinguendum à lumine gloria, probabiliter tamen est contrarium.

XII.

Sine scientia infusa unus habitus an pures, est incertum.

Supernaturaliter principium aliquod supernaturale intrinsecum, per quod roborentur, major est difficultas. Mihi probabile videtur non esse necessarium habitum à speciebus distinctum; cum enim hæc species informant potentiam, sintque supernaturales, sufficienter illam roborant in ordine ad actus supernaturales eliciendos, ac proinde quodvis aliud principium supernaturale esse superfluum: si tamen quis diceret, sicut species naturalis ut infundatur potentia, semper supponit potentiam naturalem completam in ratione potentia, sic etiam species supernaturales, ac proinde præsupponunt habitum per quem redditur potentia completa in ratione potentia supernaturalis, non improbabiler discurreret.

Quæres sextò: An habitus scientia infusa in Christo distinguatur à lumine gloria. P. Suarez hic, Disp. 29. sect. 4. inclinare videtur in partem negantem. Licet autem nulla sit implicancia quominus identificentur, communis tamen sententia Theologorum est in contrarium, tum quia lumen gloria peculiariter ordinatum videtur ut versetur circa Deum in se, sicut Fides circa ejus testimonium: tum quia non videtur dubium, quin separari possit scientia illa infusa à statu beatitudinis & dari viatori.

Quæres septimò: Utrum sit unus habitus an plures? utrumque probabiliter dici potest, in eam tamen partem inclinor ut dicam esse simplicem, sicut communiter dici solet de Fide, in quo differunt hi habitus ab habitibus naturalibus, qui sequuntur limitationem actuum, habitus verò supernaturales sunt universales, & per modum potentia.

SECTIO QUINTA.

De scientia Christi acquisita.

I. Quia nomen scientia acquisita intelligatur.

II. Ratione ostenditur dari in Christo scientiam per se acquisitam.

III. Christus nec ab homine nec Angelo quidquam unquam didicit.

SCIENTIA acquisita illa dicitur, quæ licet fortè tota simul per accidens infusa fuerit, apta tamen est ex natura sua per industriam & exercitationem acquiri, unde per se acquisita est, per accidens infusa, sicut visus cæco collatus, per se naturalis est, per accidens miraculosus. Hanc in Christo fuisse constans est Theologorum & Patrum opinio, quamvis quoad peculiare ejus circumstantias inter se differant.

Ratio autem est: Cum enim ex una parte nihil in eâ sit, quod unionem hypostaticam deceat, ex alterâ verò sequatur connaturaliter ad operationes sensuum, quas Christus habuit perfectissimas (ab oculo namque ad phantasiam, à phantasia ad intellectum transmittitur cujusque objecti species & cognitio) non est cur hanc ei scientiam quisquam denegat. Apostolus verò primò ad Corinth. 13. vers. 9. cum dicit scientiam in cælo destruendam, vel per scientiam intelligit Fidem, vel destruendam esse quoad imperfectiones admixtas, ut supra dictum est cum communi sententiâ de prophetiâ.

Prima conclusio: Christus nihil à quoquam, vel homine didicit vel Angelo: ita communis Theologorum sententia. Probatum primò ex illo Joannis septimo, ubi de Christo dicebant Judæi eum nunquam didicisse. Secundo, quia non decebat ut Christus à creatura ulla disceret, cum esset maximus veritatis magister, de quo dicit Deus, ipsum audite. Et etiam si concedamus eum ex signis & verbis hominum species objecto-

rum remotorum collegisse, non tamen ab eorum verbis quidquam didicit, sed inserviebant solum tanquam instrumenta quædam, in quibus novo quodam modo cognosceret Christus id quod antea cognoscebat per scientiam per se infusam, vel per acquisitam, per accidens infusam primo conceptionis instanti, aut ubi primò ad perfectam ætatem pervenisset, brevissimo tempore acquisitam, ad quod etiam munus servire poterant alia omnia objecta, quæ oculis, aut alio quovis sensu percipiebat.

Dices primò: Nil vetare ut doctor in supremo aliquo genere scientia, sit in aliquo inferiore genere discipulus eorum quos docet. Unde licet Christus quoad res divinas Doctor fuerit, Logicam tamen aut Mathematicam nunquam docuit; ergo non est cur eas non diceret ab hominibus. Respondetur: Et si hoc non repugnaverit, non tamen fuisse decens ob dignitatem illius personæ & æternæ Dei sapientiæ.

Dices secundò: Ab Angelo consolationem accepit Christus in horto, hoc autem alio modo non fiebat, nisi eum aliqua ratione illustrando; ergo aliquid didicit ab Angelo. In primis aliqui non censent inconveniens concedere Christum aliquid quoad scientiam acquisitam ab aliis didicisse; hoc enim non est discere simpliciter, cum simpliciter antea illa omnia sciverit longè perfectiori modo per scientiam infusam: contrarium tamen est probabilius ut dictum est. Secundo tamen dici potest Angelum quidem rationes proponendo quibus dolorem ejus leniret, eum confortasse, licet Christus rationes eas quoad effectum illum non admiserit: nihil tamen proposuit Angelus quod Christus antea non sciret, unde cum rudis virum doctum consolatur, præmittere solet, nihil se proponere posse quod alter nesciat. Tertio R. Valentia & alii dicunt probabiliter ab Angelo verè exhibitam fuisse Christo consolationem, non rationes afferendo, sed exhibitione sui modo suavi in corpore assumpto, vel si rationes attulerit, non tamen eas, ut dixi, quas Christus antea non nosset, sed jam dependenter ab illis volebat permittere consolationem inferiori animæ suæ parti hinc & nunc communicari, quod tamen nisi dependenter ab hac Angeli propositione non fecisset.

Secunda conclusio: Christus decursu temporis sensibus multa percepit: videtur certissimum, cum in dies multa viderit diversa loca peragrando, & audiverit eum hominibus conversando, quæ antea non audiverat, nec viderat.

Tertia conclusio: Christus ministerio sensuum novam etiam scientiam experimentalem, & species ad hanc necessarias comparavit: ita Suarez disp. 30. sect. 2. aitque esse sententiam communem Theologorum, & juxta eam intelligi illud Lucæ 2. ubi dicitur Christus profecisse scientiâ. Ratio est: Peculiaris quippe ratio hujus scientiæ requirit, ut non fuerit in primo instanti conceptionis infusa, non enim representat res simpliciter, & secundum se, sed ut subiectas sensui, ita ut species, & actus eas representent fuisse sensu perceptas.

Et hinc patet, licet dicat quis scientiam acquisitam & species ad eam necessarias infusas fuisse primo conceptionis instanti, non tamen sequi idem dici debere de scientiâ experimentalis, & illius speciebus, priores enim species, & scientia abstrahunt à tempore, & experientiâ sensuum, & solum considerant res secundum se, posteriores

IV. Quamvis unumversum non repugnet, ut Doctor in una scientia, si discipulus in alia, hoc tamen Christum non dicitur.

V. Obicit Christus ab Angelo autem in horto consolatione, aliquid didicisse.

VI. Christus successivè objecta varia percepit.

VII. Non omnia scientiam experimentalem ministerio sensuum acquiruntur Christum.

VIII. Differentia hæc inter ministerium scientiam experimentalem & acquisitam.

verò longè alio modo procedunt. & cum peculiari dependentiâ à sensibus, ut dictum est.

IX.

Non de potentia tantum absolutâ, sed ne de ordinaria repugnat, ut scientia acquisita Christi infundatur primo conceptionis instanti.

Quarta conclusio: Non repugnat ut scientia Christi simul primo conceptionis instanti. Sensus conclusionis est, non solum non repugnare in ordine ad potentiam absolutam, sic enim nec infundi repugnat experimentalem, ut proximè dictum est, sed nec peculiari illo modo repugnare, quo invenitur repugnantia in infusione scientiæ experimentalis. Probatur itaque conclusio primò: Quia peculiaris ratio hujus scientiæ non tendit in res ut sensibus subjectas, & perceptas experientiâ, sed secundum se, ergo. Secundò: quia Adamo & Salomoni infuse sunt hujusmodi species, & scientia, ut docet Sanctus Thomas primâ parte, quæst. 94. art. 3. ergo non est, cur Christo infundi non poterint.

X.

Obje. Inde sequi intelleximus agentem fore otiosum.

Dices, propterea eas infundi tunc non posse, quia intellectus agens esset otiosus, munus enim eius est abstrahere species à phantasmatibus, quod hic non faceret. Contra primò: Experienciâ quotidianâ per sensus exercitâ id præstaret intellectus agens, ergo non esset otiosus. Contra secundò: Intellectus agens non distinguitur à possibili, ergo sufficienter ageret eliciendo actus intellectus: sicut potentia risiva non distinguitur ab appetitivâ, & loco motiva, & propterea non est superflua, etsi Christus nunquam riserit, ut docet Sanctus Basilius. Tandem dico, licet ex accidente nullum actum exerceret potentia aliqua, non tamen fore otiosam si spectet ad integritatem naturæ, ut constat de potentia vegetativâ, & nutritivâ in corporibus beatorum post diem Judicii.

XI.

Primum Christi primo conceptionis instanti in-

Quæres: Utrum habuerit Christus à primo conceptionis instanti infusam sibi scientiam hanc acquisitam, & species ad illam necessarias. Pro parte affirmativâ (quam tenet Sanctus Bonaventura, Scotus, Alensis, Durandus, Ga-

briël, & alii, quos sequitur Suarez disput. 30. sect. 2. §. Dico primò, atque esse communio-
sententiam) pro hac inquam parte facit quod primo Adamo hoc concessum fuerit, de quo Ecclesiastici 17. dicitur: *Vestivit eum Deus virtutes, & creavit illi scientiam spiritus, & sensu replevit cor ejus, &c.* Unde Genesis 2. versu 19. dicitur: *Omne quod vocavit Adam anima viventi, ipsum est nomen ejus*; ex quo constat habuisse eum cognitionem omnium. Secundò, quia hoc conformius videtur illi quod Disputatione præcedente diximus de virtutibus acquisitis, Christo per accidens infusis primo conceptionis instanti. Tertiò, nihil enim obstat quo minùs potuerit uti Christus hac scientiâ à primo conceptionis instanti, cum non dependeat necessariò à phantasmatibus; est enim in animabus separatis, Christus autem etsi quoad corpus fuerit viator, quoad animam tamen fuit comprehensor: cum ergo phantasia non ob aliud requiratur in usu hujus scientiæ, quàm ut ipsam excitet, & aliunde excitari possit anima Christi ad eâ utendum, nempe per scientiam illam altiorem, quâ instar Angeli se & suas species cognovit, non est cur ad hoc munus indigeat phantasmatibus.

Pro contraria tamen parte, quam tenet Vasquez Disput. 55. & alii facit, quod sit expressa mens sancti Thomæ, qui licet in tertio, Dist. 14. q. 3. art. 3. docuisset omnem scientiam fuisse infusam Christo primò conceptionis instanti, hic tamen quæst. 12. art. 2. Corpore, mutavit sententiam. Ratio sancti Thomæ est, quia est naturalis proprietas acquirere per actus eonnaturales hujusmodi scientiam; cum ergo Verbum assumpsit humanitatem cum proprietatibus naturalibus, hoc non debuit omitti. Utraque sententia est probabilis. In neutra tamen sequitur fuisse ullam unquam ignorantiam in Christo cum hanc abundè exclusisset scientia beata, & infusa.

XII.

Alii contra contendunt scientiam acquisitam non fuisse Christo primo conceptionis instanti infusam.

